

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 3. De forma Sacramenti Ordinis,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

porrectionem. Diaconatus vero per libri Evangeliorum dationem. Subdiaconatus per calicis vacui, cum patena vacua supraposita traditionem, similiter de aliis per rerum ministeria sua pertinentium assignationem. Quæ res vt constat ex pontificalis prima parte (in qua ritus traditur Ordines conferendi) sunt: quoad ordinem Acolyti, candelabrum cum candela extincta, & vrceolus vacuus. Quoad Ordinem vero Exorcistæ, liber exorcismorum: & quoad Ordinem Lectoris, liber lectionum quæ leguntur in Ecclesia: ac demum quoad Ordinem Ostiarij, clausæ templi.

Quædam occurrunt hoc loco notanda. Primum est, Dubium esse an ad validitatem istius sacramenti requiratur contactus Physicus instrumentorum quæ diximus esse illis materiam, an vero sufficiat moralis. De quo videtur tenendum, quod propter delinquendi periculum, in praxi ad conscientie securitatem retinendam, & scrupulorum molestiam vitandam, procurari debeat diligenter contactus realis, quem admodum notat Sotus in 4. distinct. 24. quæst. 1. art. 2. sub finem. Verumtamen quamuis ille defuerit, si contactus ad sit moralis (qualis censetur quando Ordinatore ei qui ordinatur porrigente instrumenta ante memorata, hic extensione manus ad illa significat se eadem recipere) valide collatum esse sacramentum existimari potest ex eodem Soto & pluribus aliis quos Henriquez refert in sua Summa lib. 10. cap. 10. §. 1. lit. D. in margine. Probaturo vero, quia ex naturæ rei ad acquirendam possessionem non requiritur realis contactus ex lege. Quod meo, §. Si debitorem ff. de acquir. possessione. Quare nec in hoc sacramento, in quo per traditionem instrumentorum, datur aliqua potestas, videtur omnino necessarius eorum contactus realis. Vnde, quemad. notat bene Cæter. in verbo Ordinationum peccata, in Concil. Florent. cum traditur materia Ordinis nunquam fit mentio de tactu eius. Nec refert quod Episcopus ea tradens dicat, Accipe, quia, inquit Sotus, in familiari sermone cui quis equum dat alteri, is solo nutu potest illum accipere, etiamsi non tangat. Nec item obstat, quod in Baptismo, confirmatione, & extrema unctione necesse sit materiam sacramenti sic applicari suscipienti, vt illum tangat: quoniam eiusmodi necessitas ex eo provenit, quod in illis sacramentis materia assumatur ad aliquid extrinsecus ac visibiliter agendum in ipso suscipiente: nempe ad illum abluendum; vel unguendum. In hoc vero assumatur tantum ad determinandam intentionem ministri in prolatione verborum: quæ determinatio potest sufficienter fieri per illud, quod idem minister instrumenta ipsa porrigat.

Notandum est 2. quod habet à Victoria de sacramentis 230. prædictum contactum d. beretur fieri cum verba forma proferantur: itaut simul sint, saltem moraliter, seu non interposita notabili mora. Videtur tradita in præcedenti libro 26 cap. 3. notab. 4.

Notandum est 3. non esse necessarium vt idem contactus fiat vtraque manu: quia cum tantum sit caremonia, sufficit quomodocunque tangi id quod porrigitur id modo pars quæ tangitur nihil intermedium habeat per quod discontinuationem à toto habere censetur. Ita docent Angelus verbo Ordo primo. §. 9. & Sylu. eodem verbo 2. quæst. 4. argumento cap. vnic. De consecr. Ecclesie in 6. Vnde, vt idem insinuans, ordinatio Sacerdotis valida erit, quantumuis ipse tangat solummodo calicem, etiamsi tanquam materiam partes necessariae, simul cum eo sint tum vinum, tum etiam patena cum patena, quæ ordinando porrigantur ab Ordinatore. Curandum nihilominus est diligenter, vt patena quoque & panis cum calice tunc tangantur ex modo quo præscribitur in Pontificali, prout loco citato admonet Sotus.

Notandum est quarto: quoad materiam Ordinis Sacerdotalis graue dubium esse inter Theologos scholasticos, num tota consistat in iam dictis, an ad eam quoque pertineat monium impositio, atque partem affirmantem contra Sotum tenet Bellarm. tom. 2. controuers. in lib. De sacramento Ordinis cap. 9. Negantem vero cum ipso Soto tenet Greg. à Valent. tom. 4. disput. 9. quæst. 1. puncto quinto sub initium.

Nobis satis erit pro praxi quotidiana admodum, quæ statuitur in cap. finali, De sacramentis non iterandis: si in Ordinatione Sacerdotis ommissa fuerit manuum impositio, nul-

latus ordinationem ipsam ideo iterandam esse; sed tempore ad talem conferendam statuto: caute suppleendum esse quod per errorem omisum fuit. Preferendam autem esse in speculatione Bellarmini opinionem, ea quæ in sequenti cap. 4. sub finem de eiusdem Ordinis effectu dicentur, satis ostendunt. Nec obstat quod Concilium Florent. cuius verba ante retulimus, assignans eiusdem Ordinis materiam, nullam faciat mentionem impositionis manuum. Nam vt Bellarm. annotat, non explicuit totum illius ritum: quia non tradebat librum ritualem; sed solum proposuit vnam partem essentialem, quæ magis ad finem propositum faciebat. Nam intendebat pro materia assignare huic Sacramento rem aliquam subsistentem, sicut fecerat Baptismo, Confirmationi, Eucharistia, & Extremæ unctioni. Impositio vero manus non est res subsistens, sicut est calix cum vino & patena cum pane. Cui responsioni robur addit, quod tale quid sit dicendum; nisi velimus fateri, quod absurdum est, Concilium Florent. contradicere Concilio 4. Carthag. cap. tertio, vbi dicitur Presbyterum ordinari, Episcopo eum benedicente, & manum super caput eius tenente. Quod refertur in cap. Presbyter. distinct. 23.

CAPVT III.

De forma sacramenti Ordinis.

SUMMARIUM.

- 11 Commune est forma sacramenti Ordinis cum aliis sacramentorum formis consistere verbis.
- 12 Officia singulorum Ordinum minorum: & quo ritu conferantur.
- 13 Officia Diaconi, & Subdiaconi, ac ritus quo consecrantur.
- 14 Munera Sacerdotis, & ritus quo consecrantur.
- 15 Ratio ex his eliciendi, quæ sit quoruncunque Ordinum particularis forma: & cur ea exprimat per imperatum modum.

COMMUNE est huic Sacramento cum præcedentibus consistere verborum forma. Ea autem talis esse debet vniuscuiusque Ordinis, quæ sufficienter exprimat traditionem potestatis, quæ in eo datur: qualis censenda est, quæ in Pontificali Romano assignatur, cum traditur ritus conficiendi vnumquemque eorum. Neque enim probabile est Concilium Florent. in instruct. Armen. ad aliam spectare voluisse, cum dixit formam sacerdotis esse Accipe potestatem offerendi sacrificium in Ecclesia pro viuus, & mortuis, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti: & sic de aliorum Ordinum formis. Quas non est contentaneum existimare alias esse, quam quæ in eodem Pontificali assignata, Parochis pro populi institutione traduntur in Catechismo edito Concil. Trident. iussu; cap. De sacramento Ordinis. Vnde eas referre non erit abs re: idque illdem pene verbis præsertim cum ex illis intelligitur, ad quæ munera à toto habere censetur. Ita docent Angelus cuiusque Ordinis: quod quidem ad hunc quoque locum spectat.

Itaque vt illic habetur: post primam tonsuram ad ostiarij Ordinem primus gradus fieri consuevit: cuius munus est templi clausæ, & ianuam custodire: & aditu templi arcere eos quibus ingredi interdictum est. Ac ritus quo is ordinatur, iste esse ibi traditur: quod Episcopus clausæ ex altari acceptas, tradens ei quem vult instituire Ostiarium, dicat: Sic age quasi redditurus Deo rationem pro his rebus, quæ his clausibus recluduntur.

Secundus Ordinis gradus est Lectoris, ad quem pertinet in Ecclesia veteris & noui Testamenti libros clara voce & distincte recitare: præsertim eos, qui inter nocturnam psalmodiam legi solent. Consecratio vero ipsius ibidem etiam sic declaratur. Episcopus præsentem populo, in eius ordinatione librum quo descripta sunt quæ ad hanc functionem attinent, illi tradens inquit: Accipe, & esto verbi Dei relator, habiturus, si fideliter, & vtiliter impleueris officium tuum, partem cum illis, qui verbum Dei bene ministrant ab initio.

Tertius gradus Ordinis, est Exorcistarum, quibus datur potestas nomine Domini invocandi super eos, qui ab immundis spiritibus obsidentur: ab eo scilicet preparandos, ut possint Missam interesse. Hincque Episcopus dum eisdem instituit, librum in quo exorcismi continentur ipsis vendum porrigit hac formula verborum, Accipe, & commenda memoria, & habe potestatem imponendi manus super energumones, siue baptizatos siue catechumenos.

Quartus præterea gradus est, Acholytorum quorum munus est Subdiaconos, & Diaconos in altaris ministerio assistere, eisque operam dare. Præterea lumina deferre, & asseruare cum Missæ sacrificium celebratur: præcipue vero cum Euangelium legitur: *ex quo in alio nomine vocati sunt Ceroferarii.* In eorum ordinationibus hic ritus ab Episcopo feruari consuevit. Primum quidem, postquam eos officii sui diligenter admonuit, lumina cuique eorum tradit ad hunc modum, Accipe ceroferarium cum cereo, & scias te ad accendenda Ecclesiæ luminaria mancipari in nomine Domini. Deinde vero tradit vireolos vacuos, quibus aqua, & vinum in sacrificio ministratur dicendo, Accipe vireolos ad suggerendum vinum, & aquam in Eucharistiam corporis, & sanguinis Christi in nomine Domini.

13. A minoribus Ordinibus, ad maiores sacrosve legitime aditus, & ascensus patet. In eorum primo gradu Subdiaconus collocatur: cuius nomen unus est, ut nomen ipsum indicat, Diacono ad altare inservire: sacra enim lintea, vasa, panem, & vinum, ad sacrificii usum necessaria, parare debet, Epistolam item legere, & tanquam testis, ad Missæ sacrum assistere, ac prohibere ne Sacerdes illud faciens, à quoquam perturbari valeat. Atque in memoratis ceremoniis, *selemnibus, que in eiusdem Subdiaconi consecratione adhibentur:* ea in quibus talis ordinis substantia consistit, declaratur his verbis. Ad extremum cum Episcopus sacris vestibus Subdiaconum ornavit (ad quarum singulas, propria verba, & cæremonia adhibentur tradit,) ei Epistolam librum ac dicit, Accipe librum Epistoliarum, & habe potestatem legendi eas in Ecclesia sancta Dei tam pro viuis, quam pro defunctis.

Secundum autem sacrorum Ordinum gradum *ut ibidem in m. ditate subiungitur,* Diaconus obtinet; ad cuius ministerium pertinet, Episcopum perpetuo sequi, concionantem custodire, eique, & Sacerdoti sacrum facienti, vel alia sacramenta ministrantem, præsto esse; & in Missæ sacrificio Euangelium legere: nonnullaque alia quæ illi conferuntur, vbi videnda relinquemus ut minus visitata quidè, sed tamen indicantia illius particularis Ordinis magnam dignitatem. Quam adhuc ostendunt, *ut hic etiam annotatur,* solemnes cæremoniae, quibus ab Episcopo Diaconus consecratur. Pluribus enim ille, & sanctioribus precibus ad Diaconi, quam ad Subdiaconi ordinationem vitur: atque alia addit sacrarum vestium ornamenta: manus quoque ei imponit: quod ab Apostolis factum legimus, Actuum 6. cum Diaconos primo instituerunt. Denique Euangeliorum librum ei tradit his verbis, Accipe potestatem legendi Euangelium in Ecclesia Dei, tam pro viuis, quam pro defunctis in nomine Domini. Vbi aduerte quod cum tempore illo, quo Apostoli primos Diaconos ordinarunt, Euangelia nondum essent conscripta, fatendum esse quod habet Gregorius à Valent. *tom. 4. disput. non. quest. i. puncto 4. col. um. 1960.* eisdem Apostolo ex speciali Christi voluntate aliquando in sacramentorum administratione secus fecisse, quam ab Ecclesia postmodum faciendum, ex Christi institutione ordinaria tradiderunt.

14. Tertium demum, omniumque sacrorum Ordinum gradum summum obtinet Sacerdos, cuius munus est Deo sacrificium facere, ecclesiasticaque sacramenta ministrare, ut indicant riuus quibus consecratur. Primum enim Episcopus, cum omnibus Sacerdotibus qui adsunt, imponit ei manus, deinde stolam humeris imponens, eam ante pectus in crucis formam componit, postea manus sacro oleo inungit: tum calicem cum vino, & patenam cum hostia tradit, dicens: Accipe potestatem offerendi sacrificium Deo Missasque celebrandi tam pro viuis quam pro defunctis. Quibus cæremoniis & verbis, *ut idem Catechismus addit,* interpres, ac mediator Dei, & hominum constituitur: quæ præcipua

functio Sacerdotis esse existimanda est. Ad extremum vero manibus iterum capiti ipsius impositis, Accipe, inquit, Spiritum sanctum: quorum remiseris peccata remittuntur eis, & quorum retinueris retenta sunt: eique cœlestem illam, quam Dominus suis Discipulis dedit peccata remittendi, ac retinendi potestatem, tribuit.

Atque ex his quæ sit cuiusque Ordinis propria forma deo satis intelligitur: quod cum ea debeat comitari, & exprimerè traditionem instrumentorum propriorum cuiusque, tanquam materiam ipsorum propinquam, ea consistit in illis verbis, quæ diximus ab Episcopo in tali traditione proferri. Circa quæ, ex additionibus ad tertiam partem D. Thomæ q. 34. art. 4. Henriquez notat in lib. 10. cap. 5. ea exprimi per imperatiuum modum, quia Sacramentum istud consistit præcipue in potestate tradita: quæ cum per actum suum innotescat, sitque ad usum instituta, Episcopus formam ordinationis proferens, imperatiuo modo vitur, ut significet ordinatum debet se exercere in vfu potestatis, quæ ei datur, ne frustra recipiat otiosam eam tenens.

CAPVT IV.

De effectibus sacramenti Ordinis.

SUMMARIUM.

- 16 Per sacramentum Ordinis conferitur gratia, perinde ac per alia sacramenta, & si nullo potestas spiritalis.
- 17 Non tantum maioribus, sed etiam minoribus Ordinibus id conuenit: ut pote qui perinde ac illi sint sacramenta.
- 18 Obiectio: si contrarium in solutionibus.
- 19 Quod idem in minoribus Ordinibus characterem imprimant: & de ipso characteris Ordinis tria notata digna.
- 20 Dicitur præcipua cæremonia, que seruiantur in ordinatione Sacerdotis: quarum priorè conferitur potestas consecrandi.
- 21 Posteriorè vero conferitur potestas absoluenti à peccatis.
- 22 Sine qua non valet absolutio: in illiusque collatione datur quidem noua gratia, non tamen nouus character.

SACRAMENTO Ordinis commune est cum aliis sacramentis gratiam iustificantem conferre ex opere operato, iuxta definitionem Concilii Tridentini, sess. 7. can. 6. & 8. De sacramentis in genere, & sess. 23. & Concilii Florentini in instruct. Armen. Vide antedicta libro 26. cap. 6. sess. priorè Et nota ex supplemento tertie partis D. Thomæ, quæ st. 35. art. 1. quod sicut in Baptismo datur gratia, ut sancte suscipi possint reliqua sacramenta: ita etiam dati in hoc sacramento, ut sancte, ac religiose possint reliqua sacramenta administrari: utrumque enim sancte fieri debet.

Eisdem conuenit quoque conferre potestatem spiritualem perpetuam, in illiusque signum characterem indelebilem imprimere, ex Concilio Florentino loco citato & ex Tridentino, sess. 7. can. 9. & sess. 23. can. 4.

Notandum vero est primo, utrumque hunc effectum conuenire non solum maioribus Ordinibus, sed etiam minoribus: cum hi quoque rationem sacramenti habeant ex communiore sententia, quam præclare tuetur Gregorius à Valent. *tom. 4. disput. nona quest. prima, puncto 4. in primo controuerso.* Nobis sufficere potest quod Concilium Tridentinum in citata sess. 23. cum in cap. 2. omnium septem Ordinum & nomina, & ministeria propria, ab initio Ecclesiæ in vfu fuisse dixisset, in sequenti cap. 3. docet absolute Ordinem esse sacramentum, nulla facta exceptione cuiusquam eorum, quæ Ordines nominari, prius dixerat: cur ergo nos excipiemus: præsertim cum minorum quoque Ordinum sua sint propria materia & forma sacramentales, ut patet ex Concilio Florentino in instruct. Armen. Postquam enim dixit sextum sacramentum esse Ordinis: cuius materia est illud per cuius traditionem confertur Ordo, idque declarauit nominatim in Ordine Sacerdotis, Diaconatus, & Subdiaconatus, subiunxit: Et similiter de alijs per rerum administrationem assignationem: aperte significans cæterorum Ordinum, qui minores dicuntur, suam perinde

REGINA
DE
PRAS
HORSI
E. V.